

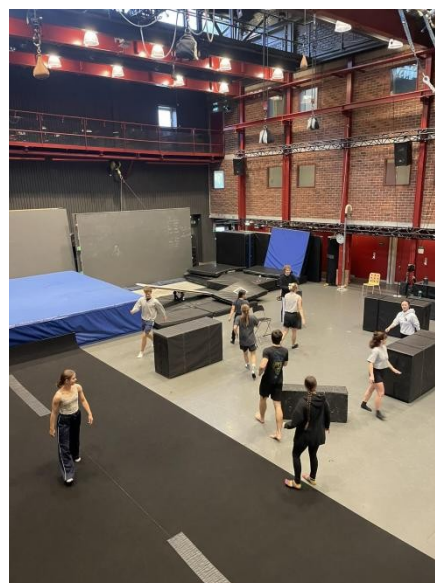
Tanulmányút Svédországban – 2025. Október Schermann Márta / BCDC / Cirkuszművészet BA / Bohóc

2025 októberében hatnapos tanulmányúton vettem részt Svédországban. A program három fő elemből állt:

1. intézménylátogatás a *Stockholm University of the Arts* (Stockholms Konstnärliga Högskola, SKH, <https://www.uniarts.se/>) egyetemen,
2. szakmai ismerkedés a *Cirkus Cirkör* (<https://cirkor.se/en/>) társulattal,
3. valamint részvétel a *Clowning in Dystopia* című workshopon, amelyet a *Karavan Circus* (<https://karavanmalmo.se/>) szervezett.

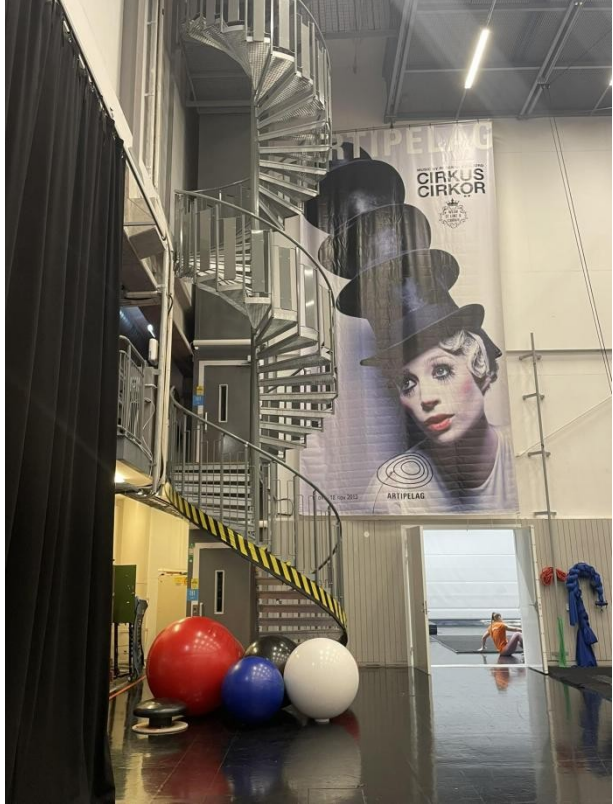
1. Stockholm University of the Arts (SKH) – Intézménylátogatás

A tanulmányút előkészítéskor már hónapokkal korábban felvettem a kapcsolatot a SKH-val, mivel a bohóc szak mellett érdeklődöm a cirkuszrendezés iránt is. Az intézmény korábban indított ilyen tematikájú kurzust, amelyet a jövő tanévre - úgy remélem - terveznek újraindítani. Bár jelenleg nem fut a program, a kapcsolatfelvétel lehetőséget adott arra, hogy személyesen is megismerjem az egyetemet. Stockholmban ellátogattam az SKH épületébe, találkoztam ott tanuló diákokkal és oktatókkal, valamint a titkársággal is sikerült személyesen egyeztetnem. Megállapodtunk abban, hogy online formában folytatjuk a kommunikációt, és reményeim szerint a jövőben csatlakozhatok a cirkusz rendezés kurzushoz. Az intézmény nyitottsága és modern szemlélete inspiráló benyomást tett rám, és megerősített abban, hogy a jövőben szeretném nemzetközi környezetben is folytatni szakmai fejlődésemet.

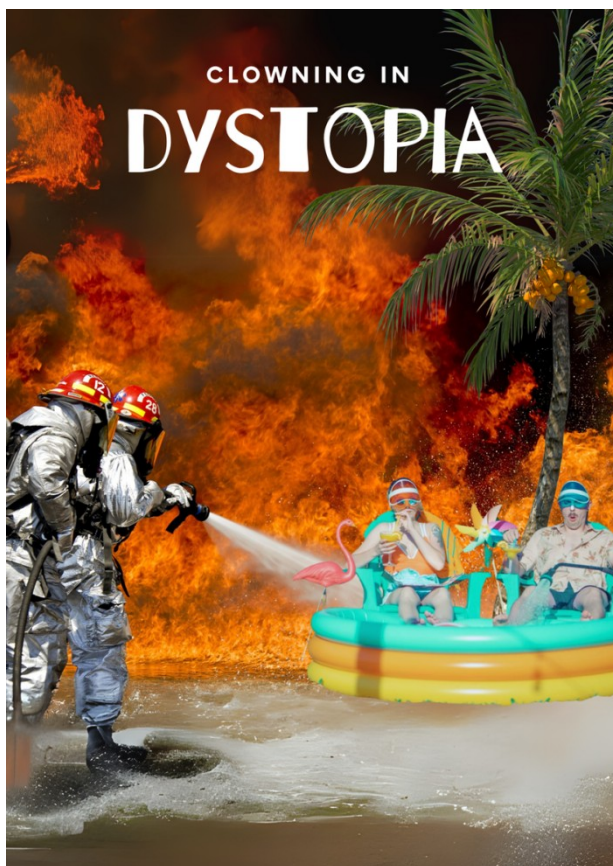
2. Cirkus Cirkör – Szakmai látogatás

A *Cirkus Cirkör* Svédország, sőt Európa egyik legelismertebb újcirkusz-társulata, amelynek munkásságát régóta figyelemmel kísérem. A társulat nemcsak művészi színvonaláról, kísérletező előadásairól ismert, hanem pedagógiai és szociális cirkusz projektjeiről is, amelyekben a művészetet közösségépítő és társadalmi eszközként alkalmazzák. A látogatás során lehetőségem volt informális beszélgetéseket folytatni a társulat munkatársaival, megtekinteni próbákat és edzéseket. Megfigyelhettem, hogy a Cirkus Cirkör bázisa egész nap nyitott: különböző korú és felkészültségű résztvevők dolgoznak párhuzamosan, iskolai csoportok, amatőrök és profi artisták egyaránt. Megtudtam azt is, hogy a társulat működésének pénzügyi háttere több forrásból áll össze – állami támogatások, alapítványok és magán adományozók segítségével épül fel. Ez a látogatás sokat adott a saját szakmai látásmódomhoz: tágabb betekintést nyertem abba, hogyan lehet a cirkuszművészetet szociális és oktatási célokra is alkalmazni.

3. Clowning in Dystopia – Workshop a Karavan Circus szervezésében

A tanulmányút csúcspontját a *Clowning in Dystopia* című ötnapos workshop jelentette, amelyet a Karavan Circus a Cirkus Cirkör bázisán szervezett. A programot Bim Mason vezette, aki az Egyesült Királyság neves bohóc trénera és fizikai színház-oktatója, a bristoli Circomedia cirkusziskola társalapítója és egykori vezetője. A workshop tematikája a disztópia témakörét járta körül, és arra keresett választ, hogyan reagálhat a bohóc - a fizikai színház eszköztárát is beemelve - a jelenkori globális kihívásokra, félelmekre és válságokra. A résztvevők 16 fős nemzetközi (de döntően svéd) csoportot alkottak – csupán ketten voltunk más nemzetből valók. A munkanyelv az angol volt, ami a sokféle háttér ellenére zökkenőmentesen működött. A napi hatórás próbák során egyéni és csoportos improvizációk, alap bohóc-technikát érintő feladatok, valamint reflektív beszélgetések mentén dolgoztunk. A folyamat során egyrészt személyes, másrészt közösségi szinten is fejlődtem: új technikákat tanultam, miközben megértettem, hogyan lehet a bohóc figuráját a kortárs társadalmi problémák metaforájaként használni. Az utolsó napon három csoportban dolgozva rövid jeleneteket hoztunk létre, amelyek a workshop során szerzett tapasztalatokra és ötletekre épültek. Ezeket belső körben mutattuk be, majd közösen elemeztük a látottakat. A folyamat rendkívül inspiráló és szakmailag termékeny volt.

A svédországi tanulmányút sok szempontból meghatározó élményt jelentett számomra. Egyrészt megerősített abban, hogy a bohóc mesterség mellett a cirkuszpedagógia és a cirkusz-rendezés az a terület, ahol tovább szeretnék fejlődni. Másrészt személyesen is megtapasztalhattam, hogyan működnek a skandináv művészeti intézmények – demokratikus, nyitott és közösségközpontú szemlélettel. A workshop során szerzett új ismereteket és tapasztalatokat a jövőbeli munkámban is szeretném kamatoztatni. Különösen inspiráló volt látni, hogyan kapcsolódik össze a művészet, az oktatás és a társadalmi felelősségvállalás a svéd kulturális gyakorlatban. Összességében a tanulmányút nemcsak szakmai, hanem emberi és kulturális szempontból is gazdagító tapasztalatot nyújtott, amely hozzájárul művészi látásmódom és pedagógiai szemléletem fejlődéséhez.